

Netop afsluttet økoboksforsøg giver indsigt i vækstpotentialet mellem to forskellige slagtekyllingeracer

Konsulent Maja Bakke og Chefkonsulent Jette Søholm Petersen, SEGES Økologi Innovation

I en tid hvor fokus på økologisk slagtefjerkræ stiger, ønsker man afprøve forskellige typer af slagtekyllingeracer, for at finde eventuelt nye og bedre tilpassede racer. I samarbejde med Top Æg APS og Asger Petersen har SEGES udført boksforsøg med to forskellige racer, for at teste den almindeligt brugte ColorYield og en ikke så anvendt race her i Danmark Scan Label.

SEGES har i forbindelse med projekt MultiChick, netop afsluttet et boksforsøg hos økologisk slagtekyllingeproducent Asger Petersen (Tønder). Formålet med forsøget var først og fremmest at afprøve en anderledes race end den almindelige anvendte ColorYield (CYJA57). Den valgte race blev den fransk kendte Scan Label, som er specielt velegnet til økologisk produktion da den har mindre vækstpotentiale end andre racer, en vigtig parameter i økologisk produktion, hvor regler fastslår at kyllingerne ikke må vokse mere end 35 g/dag.

Scan Label kyllinger har lavere daglig tilvækst end ColorYield

Forsøget strakte sig over 60 dage, der var to behandlinger (beh. 1 = Scan Label, beh. 2 = CYJA57), fordelt på 12 bokse i hhv. start- og voksestald, med 54 kyllinger i hver boks (27 haner og 27 høner) På dag 7, 28, 49 og 60 blev der registreret foderforbrug og gennemsnitsvægt. På dag 49 blev kvaliteten af trædepuderne ydermere bedømt. Fire kyllinger fra hver boks fik lov til at gå til en alder af 70 dage. På dag 70 blev de resterende kyllinger slagtet, trædepuder blev bedømt, kyllingerne blev vejede og brystkøds mængden målt.

Allerede på dag 7 var der vægtforskel mellem de to racer. CYJA57 vejede godt 10 g mere end Scan Label. Forskellen mellem de to racer blev kun større, jo længere forsøget skred frem. På dag 28 var der godt 100g forskel og på dag 49 og 60 havde forskellen udviklet sig til godt 500g (tabel 1). Data fra forsøget viser tydeligt at der er forskel i vækstpotentialet mellem de to racer. Ved forsøgets afslutning på dag 60, var slutvægten mellem de to racer og meget forskellig. CYJA57 havde en gennemsnitsvægt på 2600g hvor Scan Label var væsentlig mindre og vejede "kun" lidt over 1900g (tabel 1). Den gennemsnitslige daglige tilvækst var også meget forskellig mellem de to racer. Som det ses i tabel 1, så voksede Scan Label noget under de 35 g/dag, som er det tilladte, hvorimod CYJA57 i dette forsøg voksede godt 8 g mere end det tilladte. Ud fra de resultater kan det umiddelbart konkluderes at Scan Label vokser for langsomt, i forhold til at skulle indgå i en storskala produktion, hvor produktionstiden er omkring 60 dage – den bliver ikke stor nok. Men dette udelukker den ikke til brug i andre produktionssystemer, hvor produktionsperioden er længere.

Billede 1. På billedet er Line, Maja og Susanne i gang med at dissekere kyllingernes brystfileter ud, i forrummet ved Asger Petersen i Tønder.

Højere foderforbrug, men bedre foderudnyttelse

ColorYield (CYJA57) havde en slutvægt langt over det forventede på 2100g. Det er velkendt at kyllinger der indgår i boksforsøg, har en bedre tilvækst end kyllinger i større grupper. Derfor er en slutvægt på godt 2600g efter 60 dage nok en smule overestimeret, set i forhold til almindelig produktion, hvor flokstørrelsen er på

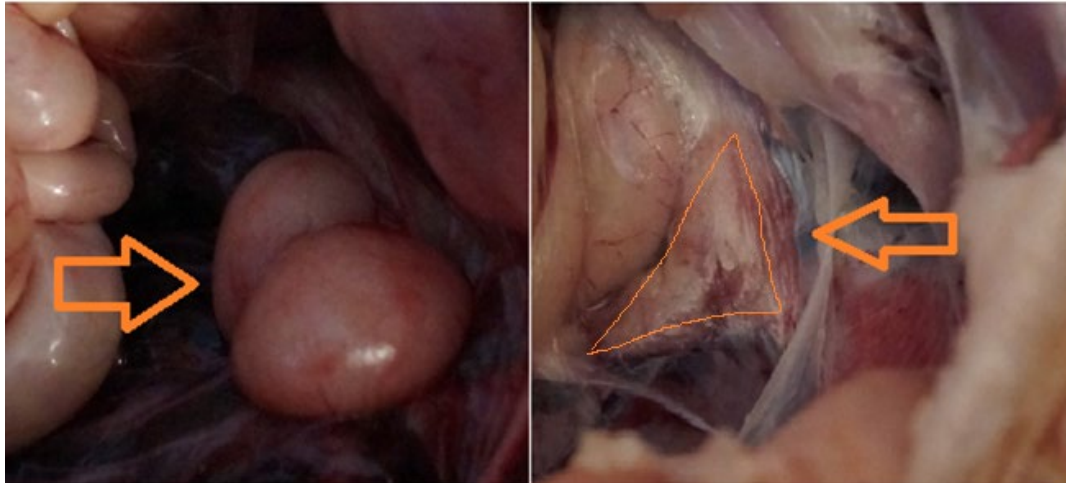
4800 kyllinger og ikke 57. Ikke desto mindre giver det en god indikation om, at CYJA57 har et højt vækstpotentiale, hvormed det er vigtigt at være opmærksom fra producentens side af.

Tabel 1. Foreløbige produktionsresultater fra boksforsøg med 2 typer af langsomt voksende kyllinger

	Scan Label	ColorYield (CYJA57)	p-værdi
Antal bokse	6	6	
Vægt dg 7, g/kyll.	81,46	89,47	<0,01
Vægt dg 28, g/kyll.	458,01	597,11	<0,01
Vægt dg. 49, g/kyll.	1152,54	1623,73	<0,01
Vægt dg 60, g/kyll.	1576,47	2291,45	<0,01
Gns. Daglig tilvækst g/kyll.	25,61	37,52	
FU, dg 0-60	2,74	2,44	IS
Totalt foderforbrug	234,33	309,85	
Trædepude dg. 49	2	49	<0,01
Trædepude dg. 70	4	46	IS
Dødelighed, pct.	3,40	4,94	IS
Slagteudbytte dag 70 for 4 kyllinger/boks			
Brystkød, g/kyll.	268,40	449,16	<0,01
Brystkød , % af levende vægt/kyll.	20,77	23,49	<0,01

I forhold til foderforbrug så vi at ColorYield kyllingerne spiste mere end Scan Label. CYJA57 spiste godt 75 kg foder mere end Scan Label kyllingerne, men ColorYield havde en bedre foderudnyttelsen (FU) (tabel 1). Der skulle altså mindre foder til pr. kg kød produceret i ColorYield kyllingerne. Derved er deres højere foderforbrug umiddelbart ikke en ulempe, da de på baggrund af dette forsøg udnytter foderet bedre end Scan Label kyllingerne. Dette har selvfølgelig stor betydning for producenten. Det er vigtigt at foderudnyttelsen er så høj som mulig, for at omkostningerne pr. kg kød produceret holdes så lavt som muligt.

På dag 70 blev fire (to haner og to høner) tilfældigt udvalgte kyllinger slagtet. Brystmusklerne blev dissekeret ud og vejede. Igen slog CYJA57 igennem som racen med størst udbytte. I gennemsnit vejede brystmusklerne 449 g ved CYJA57 hvor de til sammenligning vejede godt 150 g mindre på Scan Label kyllingerne, hvor gennemsnitsvægten var 267 g. En vigtig del er størrelsen på brystmusklerne, som er den mest solgte udskæring af kyllingekød. Det er derfor vigtigt at der kan produceres brystfileter af en betydelig størrelse, så de kan sælges som ferskvare.

Billede 2. De fire tilbageværende kyllinger blev kønsbestemt i forbindelse med udtagning af brystfileter. På billedet til venstre ses en hane, hvor to testis er tydelige som to små hvide bønner (indikeret med orange pil). Til højre ses en høne, hvor ovariet er en lys trekantet struktur (indikeret med orange pil).

Projekt MultiChick er en del af Organic RDD 2- programmet, som koordineres af ICROFS (Internationalt Center for Forskning i Økologisk Jordbrug og Fødevarer systemer). Det har fået tilskud fra Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP) under Miljø- og Fødevareministeriet samt Promilleafgiftsfonden.